

Sonja Kari, Riikka Paakkinen

Musiikkivideon tuotantokaari

Broken Reflections - Alone

Opinnäytetyö

Kevät 2010

Kulttuurialan yksikkö

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Mediatuotannon suuntautumisvaihtoehto

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Kulttuurialan yksikkö

Koulutusohjelma: Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Mediatuotannon suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Kari Sonja; Paakkinen Riikka

Työn nimi: Musiikkivideon tuotantokaari: Broken Reflections - Alone

Ohjaaja: Jukka Saarela

Vuosi: 2010

Sivumäärä: 36

Liitteiden lukumäärä: 2

Tämä opinnäytetyö on raportointi Broken Reflections -bändin "Alone" – kappaleen musiikkivideon tekoprosessista aina ideoinnista valmiiseen tuotokseen saakka. Tuotantoprosessi alkoi suunnittelulla keväällä 2009, kuvaukset olivat heinäkuussa 2009 ja musiikkivideo oli valmis maaliskuussa 2010.

Tavoitteenamme oli tehdä tyylikäs ja rock-henkinen musiikkivideo, josta olisi bändille jatkossa hyötyä esimerkiksi markkinointitarkoituksessa. Halusimme tehdä soittovideon, jossa on selkeä värimaailma. Kappale kertoo ystävyysrikkoutumisesta ja luottamuksen menettämisestä, ja halusimme vahvistaa tätä sanomaa musiikkivideossa sen mahdollistamilla keinoilla.

Ideoimme, käsikirjoitimme, valaisimme, ohjasimme ja leikkasimme musiikkivideon kahdestaan ja nyt arvioimme omaa osaamistamme, oppimistamme, onnistumisia ja epäonnistumisia kussakin tuotannon vaiheessa. Pohdimme ja analysoimme omaa työskentelyämme tuotantokaaren aikana ja tekemiämme valintoja sekä toimintatapojamme. Lisäksi analysoimme itseämme tuottajina; projektinhallintaamme, aikatauluttamista ja koko tuotannon läpiviemistä.

Asiasanat: Musiikkivideot, rock, green screenin käyttö.

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Culture and Design
Degree programme: Cultural management
Specialisation: Media management

Author/s: Kari Sonja; Paakkinen Riikka

Title of thesis: Making a music video: Broken Reflections - Alone

Supervisor(s): Saarela Jukka

Year: 2010

Number of pages: 36

Number of appendices: 2

The present thesis is reporting the making of a music video 'Alone' from the band Broken Reflections. The report describes the process all the way from the first idea till the final music video. The production process started in spring 2009 with the planning of the video. The video shoots were in July 2009 and the video was finished in March 2010.

The goal was to make a stylish and rock-styled music video, which would be useful for the band, for example, for marketing purposes. We wanted to make a performance video, with distinctive colors. The song describes friendship and the lost of confidence, and we wanted to reinforce this message with every possible means available.

Within the project, we generated the idea for the video and wrote the manuscript for it. In addition we lighted the scenes, directed the video and edited the final music video. The present thesis is a process description where we reflect our learning process, evaluate and assess the choices made in each stage of the production.

We will examine and analyze our own work during the production cycle, and our options, and ways of working. In addition, we analyze ourselves as producers; our project management skills, and the managing entire production process for the very beginning till the end.

Keywords: Music videos, Rock, Using Green screen.

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ	4
Käytetyt termit ja lyhenteet	5
Kuvaluettelo	6
1 JOHDANTO	7
2 ALUSTAVA TYÖ.....	8
2.1 Ideointi	8
2.2 Bändin toiveet	10
2.3 Rock-videon määritelmä	11
2.4 Lopullinen tavoitteiden asettelu.....	12
3 ESITUOTANTO	13
3.1 Käsikirjoitus.....	13
3.2 Käytännön järjestelyt ennen kuvauksia	14
4 TUOTANNON TEKNINEN PYSTYTYS.....	15
4.1 Valot.....	15
4.2 Green screen	16
4.3 Kuvauskalusto.....	17
5 KUVAUKSET	18
5.1 Ensimmäinen kuvauspäivä	18
5.2 Toinen kuvauspäivä	20
6 JÄLKITYÖT	23
6.1 Leikkaus.....	23
6.2 Viimeistely.....	27
7 VALMIS VIDEO	29
7.1 Bändin kommentit	29
7.2 Pohdinta	30
LÄHTEET	36
LIITTEET	

Käytetyt termit ja lyhenteet

Green screen	Viherkangas, jota käytetään kuvauksissa taustana. Vihreä väri on helppo poistaa videosta ja sen tilalle voidaan lisätä mikä tahansa tausta, esimerkiksi maisema.
Avid	Editointiohjelma.
Skarvi	Kahden eri kuvan välisen leikkauskohdan nimitys (Laitinen, Raike, & Viikari 2010).

Kuvaluettelo

KUVA 1. Mando Diao "Dance With Somebody".	10
KUVA 2. Sunrise Avenue "The Whole Story".	11
KUVA 3. Harjoitustilanteessa tuolit esittivät bändiä.....	17
KUVA 4. Aloitimme kuvaamalla laajaa kuvaa koko bändistä	20
KUVA 5. Rumpali Olli koko- ja erikoislähikuvassa..	21
KUVA 6. Hidas kamera-ajo..	23
KUVA 7. Valmistuvan videon aikajana.....	28
KUVA 8. Värimaailman muutos värimäärittelyn jälkeen..	29
KUVA 9. Kokokuva solistista.....	35
KUVA 10. Soittajan ja soittimen esittäminen jaetussa ruudussa.....	35
KUVA 11. Bändin jäsenten sijoittelua.....	35
KUVA 12. Lähikuva solisistista.....	35
KUVA 13. Kaksi eri kokoista kuvaa samasta kohteesta jaetussa ruudussa.....	36

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aihetta pohtiessamme kävimme mielissämme läpi opiskelujen aikana tehtyjä tuotantoja. Mukaan on mahtunut kaikenlaisia projekteja aina lyhytelokuvista ja dokumenteista keikkatallenteisiin asti. Kun meille tarjoutui mahdollisuus tehdä jotain sellaista, mitä emme olleet koskaan tehneet, tartuimme siihen εμπιmättä. Tahdoimme laajentaa osaamistamme ja päätimme tehdä musiikkivideon.

Musiikkivideo toteutettiin opinnäytetyömme mediaosuutena, jonka tuotantoprosessia tämä kirjallinen työ käsittelee. Raportti avaa ovet kulissien taakse antaa kattavan kuvan siitä, mitä olemme tehneet. Tarkastelemme koko tuotannon kaarta - ensimmäisestä ideasta valmiiseen musiikkivideoon. Samalla pohdimme tekemiämme valintoja ja päätöksiä, toimintatapojamme sekä omaa onnistumistamme tuottajina.

Tämä työ on kattava esitys musiikkivideomme tuotantokaaresta, sillä ideoimme, käsikirjoitimme, ohjasimme, tuotimme ja leikkasimme musiikkivideon kahdestaan. Ainoastaan kuvaajana ja jälkitöiden viimeistelijänä olivat ulkopuoliset henkilöt.

2 ALUSTAVA TYÖ

2.1 Ideointi

Ensimmäisen ajatuksen musiikkivideon tekemisestä saimme kevättalvella 2009, kun pohdimme opinnäytetyön aihetta. Vaatimus hankkeistetun työn tekemisestä tuntui aluksi kaukaiselta, kunnes puhuimme aiheesta sattumalta Broken Reflections bändin solistin, Elina Suutarin kanssa. Bändillä oli tarve musiikkivideolle ja meillä puolestaan tarve yhteistyötaholle, jolle voisimme opinnäytetyömme tehdä. Siitä alkoi alustava pohdinta yhteistyöstä.

Aluksi tutustuimme bändiin ja sen tuotantoon. Broken Reflections on viisihenkinen rockbändi, jonka muodostaa solisti Elina Suutari, kitaristit Jaakko Latvala ja Matti Hautalahti, basisti Tero Kurkimäki sekä rumpali Olli-Pekka Perttu (Broken Reflections -bändin kotisivut 2009). Bändi soittaa englanninkielistä rockmusiikkia ja musiikkivideon biisiksi he valitsivat Alone -nimisen kappaleen (Latvala, Suutari, Lehtinen & Broken Reflections 2009). Alone on kestoltaan 3:52 ja se kertoo kahden ystävän välien rikkoutumisesta.

Varsinaista sisällön ideointia lähdimme työstämään keväällä heittelemällä ajatuksia ilmaan ja tarttumalla tarkemmin mielenkiintoisimpiin. Katsoimme paljon musiikkivideoita ja saimme uusia ideoita sitä kautta. Meillä ei ollut kokemusta eikä koulutusta musiikkivideon tekoon, joten opiskelimme asian käytännössä itse katsomalla videoita ja lukemalla niiden tekoa käsittelevää kirjallisuutta sekä nettisivuja. Katsellessamme musiikkivideoita kiinnitimme huomiota erityisesti niiden kuvaus- ja leikkaustyyliin sekä tempoon. Tutkimme myös tarkkaan millaisia kuvia videoissa on ja miten niitä käytetään keskenään.

Alkuvaiheessa meillä oli paljon ideoita kuvauspaikoista. Perinteisinä vaihtoehtoina mielessä pyöri bändin treenikämpä, kellaribaari Wartti sekä Seinäjoen elävän musiikin yhdistyksen, SELMU:n, ylläpitämä keikkapaikka Rytmikorjaamo. Myös ulkona kuvaamista mietittiin, mutta siitä luovuttiin haastavien puitteiden takia. Aika-

taulullisesti meillä ei ollut varaa siirtää kuvauksia esimerkiksi sääolosuhteiden takia.

Saimme paljon ideoita Mando Diaon ”Dance with somebody” -musiikkivideosta. Pidimme erityisesti siinä käytettävästä jaetusta ruudusta; ruutuja käyttämällä pystyi näyttämään samaan aikaan eri paikassa olevia henkilöitä tai asioita vierekkäisissä ruuduissa. Jaetun ruudun käyttöä havainnollistaa kuva 1. Myös rytmi, jolla ruutuja tulee näkyviin, jaksottaa videota ja helpottaa kuvan ja musiikin rytmin yhdistämistä. (Mando Diao 2009).

KUVA 1. Mando Diao ”Dance With Somebody”. (Mando Diao 2009.)

Pidimme myös videoista, joissa pääasiassa käytettiin mustaa, valkoista ja harmaata väriä, erityisesti taustassa, kuten kuvassa 2. Tästä esimerkkinä Sunrise Avenuen ”The Whole Story” -kappaleen musiikkivideo, jossa on koko ajan yksivärinen tausta. Otimme siitä paljon mallia musiikkivideomme värimaailmaan, sekä kameran liikkeisiin ja bändin asetteluun. (Sunrise Avenue 2009).

KUVA 2. Sunrise Avenue "The Whole Story". (Sunrise Avenue 2009.)

Kun olimme päättäneet jaetun ruudun ja yksivärisen taustan käyttämisestä, syntyi päätös *green screenin* käyttämisestä. Green screen mahdollistaa taustan muok-
kaamisen jälkityövaiheessa millaiseksi tahansa.

Pohdimme myös mihin studiomme rakentaisimme, ja luontevin valinta oli koulum-
me Esitystila, sillä se olisi tarpeeksi iso, maksuton ja siellä oli jo paikallaan tarvit-
semamme valokalusto sekä valopöytä. Koulumme tiloissa on kesäisin vain vähän
toimintaa, joten saisimme haluamamme kuvauspäivät ja pääsisimme hyvissä ajoin
pystyttämään kuvauskalustoa ja valmistelevaan kuvauspaikkaa.

2.2 Bändin toiveet

Bändin toiveet musiikkivideolle olivat aluksi aika vähäiset, he halusivat lopputulok-
sesta vain rock-genreen sopivan, tyylikkään ja uskottavan. Ajatuksena oli se, että
Broken Reflectios voisi markkinoida itseään esimerkiksi etsiessään keikkapaikko-
ja. Kohderyhmän muodostivat siis keikkajärjestäjät sekä bändin fanit. Pidimme

ideointivaiheessa tiiviisti yhteyttä varsinkin bändin solistiin, Elina Suutariin, ja kitaristiin, Jaakko Latvalaan, joille esitimme visioitamme ja ideoitamme.

Kun kerroimme bändille ensimmäisistä visioistamme, tulimme yhdessä siihen tulokseen, että parhaiten heitä kuvaa soittovideo. Kyseessä on Broken Reflectionsin ensimmäinen musiikkivideo, joten on tarkoituksenmukaista esitellä bändi ja sen jäsenet. Kukaan muusikoista ei kokenut luontevaksi näyttölemistä, joten soittovideon avulla pystyimme näyttämään sen, mitä he parhaiten osaavat.

Yhdessä vedettyjen suuntaviivojen jälkeen bändi antoi meille vapaat kädet tarkempaan suunnitteluun ja käsikirjoittamiseen. Kysyimme välillä erityisesti Elinan mielipiteitä, mutta pääosin visioimme videota kahdestaan.

2.3 Rock-videon määritelmä

Musiikkivideon peruslähtökohtana on se, että on olemassa kappale, jota on tarkoitus markkinoida. Musiikkivideossa musiikki on ensimmäisellä sijalla ja se määrittää esimerkiksi videon keston. Teknisesti musiikkivideot ovat mykkiä lyhytelokuvia, joiden ääniraitana on yleensä vain musiikki. Sisällöllisesti musiikkivideot voivat olla oikeastaan ihan mitä vain. Perinteisesti ne on jaettu kahteen pääkategoriaan: esittävät videot ja kerronnalliset videot. Esittävässä videoissa on pääosassa muusikot, jotka esittävät kappaleensa esimerkiksi esiintymislavalla, konsertissa tai jossakin muussa kerronnallisesti perustellussa paikassa. Kerronnallisissa videoissa puolestaan kerrotaan nimensä mukaisesti juonellinen tarina. (Austerlitz 2007, 2).

Kun tarkastellaan erityisesti rock-videota, sen synnystä on kirjoitettu seuraavaa.

Rockmusiikki syntyi suurkaupungin soundiksi, "the sound of the city" (Charlie Gillett). Rockvideo on vastaavasti the image on the city, suurkaupungin kuvamaailmaa. Rock tarttui metropolien väkivaltaista hälyä härkää sarvista ja muokkasi siitä kulttuuria. Rockvideo jatkoi kuvan alalla samaa työtä: kohtasi suurkaupungin visuaalisen kaaoksen ja

kohinan ja kamppaili tehdäkseen sen hallittavaksi. (Alanen & Pohjola 1992, 197.)

Musiikkivideoiden tutkija Antti-Ville Kärjä luokittelee musiikkivideot musiikkityylin mukaan. Hänen mukaansa rockvideoissa tärkeintä ovat bändit ja kitarasankaruus, kun taas popvideoissa laulaminen ja tanssiminen. Toisaalta hän myös muistuttaa, että musiikkivideot ovat taidetta ja siksi niiden tarkempi lokerointi on mahdotonta. (Karvonen 1998).

2.4 Lopullinen tavoitteiden asettelu

Kun olimme selventäneet itsellemme musiikkivideon määritelmän, bändin toiveet sekä omat ensimmäiset ideamme, oli aika asettaa opinnäytetyölle lopulliset tavoitteet. Aluksi asetimme hyvin epäkonkreettisia tavoitteita, kuten rock-uskottavuus ja lopputuotteen tyylikkyys, joiden onnistumista on vaikea tarkasti määritellä. Ennen tuotannon aloittamista piti kuitenkin miettiä tarkemmin, mitä oikeastaan tahdoimme tehdä ja mitä se meiltä vaatisi.

Ensimmäinen konkreettinen tavoite oli green screenin käytön opettelu. Ensimmäisellä vuosikurssilla tehdyt paperinukke- ja legoanimaatiot olivat antaneen aiheeseen ensikosketuksen, mutta kumpikaan meistä ei tuntenut hallitsevansa green screeniä työvälineenä. Olimme luoneet kuitenkin sellaisen vision, jonka toteuttamiseen tahdoimme green screeniä käyttää, joten olimme motivoituneet opettelemaan sen käytön omatoimisesti.

Toinen tavoitteemme oli saada aikaan onnistunut valaisu, jonka osaaminen perustui valaistuksen perusteet -kurssiin. Sen pohjalta lähdimme rakentamaan green screenin vaatimaa tasaista valaistusta. Tasaisen valaistuksen lisäksi haasteenamme oli bändin valaisu: mustissa vaatteissaan soittavat ihmiset piti saada hyvin näkyviin ja erottumaan taustasta.

Lopputuloksen osalta tavoitteinamme ennen tuotannon varsinaista aloitusta oli saada aikaan yksinkertaisen tyylikäs soittovideo, joka kuitenkin tukee kappaleen sanomaa. Värimaailman, kuvakulmien, solistin eleiden ja ilmeiden sekä kameran liikkeiden avulla oli tarkoitus luoda videon tunnelma.

3 ESITUOTANTO

3.1 Käsikirjoitus

Kun aloimme tehdä käsikirjoitusta, meillä oli jo selkeä visio siitä, miltä video tulisi näyttämään. Halusimme tehdä musiikkivideosta yksinkertaisen, mutta tyylikkään ja olimme päätyneet siihen, että video on pelkkä soittovideo ilman tarinaa. Biisin sanoja kuunnellessa siitä välittyy kuitenkin paljon voimakkaita tunteita ja isoja asioita, joita halusimme korostaa videossa visuaalisesti. Kappale kertoo ystäväyydestä, toisen luottamuksen pettämisestä ja välien rikkoutumisesta. Kertosäkeistön sanat antavat hyvän kuvan kappaleen tunnelmasta.

*Don't you know when you cross the line?/ Now is the time to learn/
Don't you know no one is on your side?/ You get what you deserve/
Be ready to be alone/ for a long time/ a long time/
You'll stay alone/
(Suutari 2009).*

Halusimme videoon ulkopuolisen henkilön antamaan kasvot kappaleen teemalle. Koska bändin laulaja, Elina on tumma ja pukeutuu kuvauksissa mustaan nahkamekkaan, tahdoimme "vastanäyttelijäksi" vaalean, vaaleisiin vaatteisiin puetun ja kiltimmän näköisen naisen. Näin saadaan syntymään vastakkainasettelu hyvä - paha, mutta tässä tapauksessa kiltimmän näköinen henkilö onkin satuttanut ilkeämmän näköistä, eikä toisinpäin, niin kuin yleensä.

Emme pitäneet järkevänä tehdä tarkkaa käsikirjoitusta kuvien tai juonen osalta, sen sijaan teimme listan kuvista, joita halusimme videossa käyttää. Emme suunnitelleet ennakolta tarkemmin sitä, mitä kuvaa käytämme missäkin kohdassa. Myös

ulkopuolisen henkilön osuuksien käyttäminen jätettiin harkintaan, sillä emme olleet varmoja, kuinka ne käytännössä saataisiin toimimaan. Kuvauksiin lähdetessä meillä oli siis varsinaisen käsikirjoituksen sijasta lista kuvista.

3.2 Käytännön järjestelyt ennen kuvauksia

Broken Reflections -bändin jäsenet ovat Etelä-Pohjanmaalta kotoisin, mutta eivät kaikki asu tällä hetkellä siellä. Tämän vuoksi viikonloput olivat paras ajankohta musiikkivideon kuvauksille. Aikatauluttaessa meidän piti myös ajatella kuvauspaikan ennakkovalmisteluja ja jälkitöitä; molempiin oli jätävä hyvin aikaa.

Aluksi suunnittelimme kuvaavamme musiikkivideon kesäkuun alussa, jolloin olisimme saaneet kuvaajaksi ammattilaisen, mutta aikataulusyistä siirsimme kuvaukset heinäkuun alkuun, 4.–5.7.2009. Jos olisimme kuvanneet videon kesäkuun alussa, ei esituotannolle olisi jäänyt riittävästi aikaa kevään kouluprojektien ohella. Siirtämällä kuvauksia meille jäi hyvin aikaa tehdä suunnitelmat ja koota tuotantoryhmä. Alun perin buukatun kuvaajan kanssa aikataulut menivät lopulta ristiin, joten päädyimme ottamaan hänen tilalleen luokkakaverimme Tommi Taipaluksen.

Muutoin lähtökohtana oli se, että tekisimme mahdollisimman paljon itse. Olemme kouluaikana opiskelleet kaikkia elementtejä, mitä musiikkivideon tekemiseen tarvitaan: valaisua, kuvausta ja editointia. Oli kuitenkin realistista ajatella, ettemme voisi tehdä kaikkea kahdestaan, varsinkaan kuvaustilanteessa, sillä meidän piti toimia myös ohjaajina. Päädyimme siihen, että rakennamme itse valot ja kuvaamme testipätkiä, mutta kuvausviikonloppuna kameran takana on Tommi.

Kun kuvauspäivät oli lyöty lukkoon, varasimme koululta käyttöömmme Esitystilan, joka toimi studiona. Sen lisäksi teimme varaukset tarvittavasta kalustosta, jotta meillä oli varmasti kaikki tarvittava kuvauksia varten. Tuotanto toteutettiin nollabudjetilla, mutta laskimme budjetin siitä, mitä videon tekeminen ammattiresurssein olisi maksanut. Esimerkiksi suunnitteluvaiheeseen on budjetissa laskettu paljon vähemmän työtunteja, kun niitä todellisuudessa oli. Budjetti löytyy liitteestä 3.

4 TUOTANNON TEKNINEN PYSTYTYS

4.1 Valot

Kuvauksia edeltävällä viikolla (29.6.–3.7.2009) valmistelimme kuvauspaikan. Esitystilan valopöytää olimme käyttäneen viimeksi opiskelujen alkuaikoina, joten pyysimme apua luokkatoveriltamme Pekko Mustoselta. Hän näytti meille miten pöytää käytetään ja mitä valoja suunnitellessa kannattaa huomioida, jotta saamme mahdollisimman hyvän lopputuloksen.

Koska olimme päättäneet käyttää videon taustana green screeniä, sen tasainen valaisu oli erityisen tärkeää. Kun tausta on tasainen, se on joka kohdasta samanvärisen ja jälkeinpäin tehtävässä värikorjailussa saa helpommin taustan värin kauttaaltaan samaksi. Tukena valaisun suunnittelussa käytimme verkkopalvelu Media Collegen tarjoamaa materiaalia. (Media College 2009).

Tehtäessä valoja etukäteen ongelma oli se, että bändi saapui kuvauspaikalle vasta lauantaina, juuri ennen kuvausten alkua. Meillä ei ollut siis rumpuja tai muita soittimia, jotta olisimme voineet suunnata valot suoraan niiden mukaan. Nyt jouduimme arvioimaan millaisia varjoja mikäkin esine ja ihminen tuottavat, mihin kohti ja miten suuntaamme valot minimoidaksemme nuo varjot. Onneksi Esitystilasta löytyi kaikenlaista rekvisiittaa, jota pystyimme käyttämään avuksi, kuten kuvassa 3. Oli todella haasteellista saada valaistua hyvin sekä green screen, soittimet että bändin jäsenet. Lopullisiin kuvaustilanteissa käytettyihin valoihin päädyimme koko viikon kestäneiden kokeilujen jälkeen.

KUVA 3. Harjoitustilanteessa tuolit esittivät bändiä.

Green screenin valaisuun käytetyt valot kiinnitimme suurilta osin katosta laskettavaan puomeihin. Osa valoista kiinnitimme sivuseinissä kulkeviin tankoihin ja osa seisoivat omilla jaloillaan lattialla, kankaan sivuilla. Bändin valaisuun tarkoitetut valot sijoitimme pääosin esitystilan etuosaan, jotta valot saatiin kohdistettua bändin jäseniin edestäpäin. Parempaan lopputulokseen olisimme päässeet, jos meillä olisi ollut käytössä enemmän toimivaa valokalustoa.

4.2 Green screen

Green screenin eli viherkankaan pystyttämistä ennen piti miettiä tarkasti sen paikka, jotta se saatiin sopivalle etäisyydelle valoista ja kamerasta. Kiinnitimme kankaan katosta laskettavaan puomiin. Aluksi ripustimme sen pystyasentoon, mutta kuvauskokeilujen jälkeen huomasimme, ettei sen leveys riittänyt. Käänsimme kankaan vaakasuoraan asentoon, jotta koko bändi mahtui kerralla laajaan kuvaan.

Valojen ja green screenin teknisen kasaamisen ohella kuvasimme paljon harjoitusmateriaalia. Koska viherkangas oli meille työvälineenä uusi, tahdoimme varmis-

tua siitä, että saisimme aikaan sellaista materiaalia, kuin olimme ajatelleet. Työstimme kuvaamaamme materiaalia Avidissa ja After Effectsissä, tarkoituksena vaihtaa vihreän taustan tilalle musta, harmaa tai valkoinen. Kokeilujemme tueksi selasimme paljon Internetin keskustelupalstoja, mutta emme löytäneet sieltä yhteneviä tai selkeitä ohjeita siitä, miten olisi järkevintä toimia. Kokeilemalla saimme kuitenkin aikaan tuloksia, jotka loivat meihin uskoa.

4.3 Kuvauskalusto

Koska järjestimme kuvaukset studiossa ja kuvasimme lähes kaiken materiaalin jalustalta, päätimme kuvata musiikkivideon koulun studiokameralla eli Sony DSR-570WSP:llä DVCAM-nauhoille. Kameran suuri koko ja hankala liikuteltavuus ei ollut ongelma, sillä kuvaaja ei joutunut kuvausten aikana kannattelemaan kameraa. Otimme kameralle siis jalustan ja siihen pyörät, jotta kameran liikuttelu oli mahdollisimman yksinkertaista ja pystyimme tekemään tarvittavat kamera-ajot.

Emme käyttäneet kuvauksissa erillistä äänityskalustoa, sillä lopullisessa videossa käytetään kuitenkin vain studionauhoitetta Alone-biisistä. Kuvan ja äänen synkronoinnin helpottamiseksi otimme nauhalle kameran mikrofoniin tukiäänen, joka oli tarkoitukseen riittävän hyvälaatuinen. Soitimme biisiä Esitystilan äänentoistojärjestelmän kautta ja bändi soitti ilman vahvistimia.

Tarkempi listaus kuvauskalustosta löytyy liitteestä 2.

5 KUVAUKSET

5.1 Ensimmäinen kuvauspäivä

Musiikkivideon kuvaukset järjestettiin 4.–5.7.2009 Framin esitystilassa. Paikalla oli meidän ja bändin lisäksi kuvaaja Tommi Taipalus. Meidän keskuudessamme työnjako oli se, että Riikka piti kirjaa otoista sekä kuvausten etenemistä ja Sonja huolehti klaffista sekä taustanauhan pyörittämisestä. Ohjaustyötä teimme molemmat yhdessä.

Ensimmäinen kuvauspäivä alkoi rumpujen kasaamisella, vahvistimien sijoittelulla ja bändin ohjeistamisella. Koska olimme kaikki ensikertalaisia musiikkivideotutunnossa, alku oli melko tunnustelevaa. Kun ensimmäisen oton kohdalla painettiin ensimmäisen kerran stereoista PLAY, huomattiin heti ensimmäinen ongelma. Musiikki lähti soimaan ”yllättäen”, eikä bändi päässyt heti alussa kiinni rytmiin. Yritimme laskea tahtia rumpalin kanssa, mutta se oli hankalaa. Päädyimme siihen ratkaisuun, että bändi toimittaa meille toista kuvauspäivää varten nauhan, jonka alussa on clickit, joiden avulla rumpalin on mahdollista laskea alkutahtit ja bändi soittaa oikein heti ensimmäisestä tahdistista alkaen. Ensimmäisen päivän aikana emme käytännössä saaneet siis aikaan kuvia, joilla videon voi aloittaa.

Kuvasimme muutamia erikoislähikuvia lukuun ottamatta kaiken materiaalin jalustalta, jossa oli alla renkaat. Aloitimme kuvaamalla koko bändiä, jotta saimme ensin tehtyä ns. varmat ja turvalliset kuvat ja samalla kaikki bändin jäsenet pääsivät fiilikseen ja saivat turvaa toisistaan. Ensimmäisiä kuvattuja kuvia havainnollistaa kuva 4. Samalla saimme itsekkin käsityksen siitä, kuinka homma lähti pyörimään ja kuinka joutuisasti kuvaukset todellisuudessa etenivät. Muutaman ensimmäisen oton jälkeen bändi alkoi vapautua ja kuvausten tunnelma rentoutui. Kuvasimme koko biisin kuuteen kertaan niin, että estradilla oli koko bändi. Sen jälkeen vaihdimme laulajan sijoittumista siten, että hän oli selkeästi etualalla ja muu bändi jäi hänen taustalleen. Kun koko bändiä oli kuvattu yhdessä kahdentoista oton verran eri asetelmissa ja kuvakooissa, päätimme siirtyä kuvauksissa eteenpäin.

KUVA 4. Aloitimme kuvaamalla laajaa kuvaa koko bändistä.

Seuraavaksi kuvasimme lähikuvia kaikista soittajista yksittäin. Kuvaustilanteen rentouden kannalta pidimme vielä ensimmäisen päivän kuvauksissa koko bändin lavalla, vaikka kuvasimmekin vain yhtä soittajaa tai soitinta kerrallaan. Aluksi kuvasimme jokaisesta soittajasta yhden oton, joissa muut bändiläiset näkyivät taustalla. Laulaja Elina Suutarista kuvasimme tässä vaiheessa kaksi erilaista ottoa, toisessa hän katsoi koko ajan suoraan kameraan ja toisessa suoraan eteenpäin. Tässä vaiheessa ohjasimme Taipalusta lähinnä kuvakokojen ja sisältöjen mukaan, mutta annoimme hänelle vapauden liikkua kameran kanssa tahtomallaan tavalla. Seurasimme kuvaustyöskentelyä monitorin kautta ja esitimme kuvaajalle toiveita, jotka hän kuuliaisesti toteutti. Hän esitti meille myös omia visioitaan, joista esimerkkinä idea kuvata bassorumpua sen kyljessä olevasta reiästä. Koska kuvaukset etenivät suhteellisen vauhdikkaasti ennakkosuunnitteluun nähden, keskustelimme paljon myös bändin kanssa heidän ideoistaan ja kokeilimme kaikenlaista.

Rumpujen kuvaamiseen käytimme useamman oton, sillä tahdoimme saada kuvia eri suunnista. Aloitimme kuvaamisen edestä, mutta sen jälkeen veimme kameran rumpalin selän taakse, jotta saimme parempia kuvia kapuloiden iskuista. Myös kitarasooloon käytimme huomattavasti enemmän ottoja kuin muihin pätkiin. Jälkikäteen ajateltuna olisi ollut ajallisesti järkevämpää kuvata soolon sijasta koko biisi,

sillä kuvaustilanteessa kelaamalla säästetty kaksiminuuttinen moninkertaistui leik-
kauspöydällä kuvaraitoja synkronoidessa.

Ensimmäisen kuvauspäivän päätteeksi kuvasimme kuvia, joita oli tarkoitus käyttää
jaetuissa ruuduissa. Ensin kuvasimme Mattia, Ollia ja Elinaa (kitara, rummut, lau-
lu) ja sen jälkeen Jaakkoa ja Teroa (kitara ja basso). Kuvat oli tarkoitettu pariaksi,
jolloin jaetun ruudun toisessa kuvassa on kolme ihmistä ja toisessa kaksi.

5.2 Toinen kuvauspäivä

Toinen kuvauspäivä aloitettiin kuvaamalla bändin jäseniä yksitellen. Ensimmäise-
nä estradille asteli rumpali Olli, sillä rummut oli valmiiksi kasattuna ja niiden siirte-
leminen todettiin työläimmäksi. Kaikki muu rekvisiitta siirrettiin pois green screenil-
tä, jotta saatiin kuvattua laajaa kuvaa, jossa Olli oli yksin.

Kokokuvien lisäksi kuvasimme Ollista myös puolikuvaa, sekä lähi- ja erikoislähiku-
via. Kuva 5 antaa käsityksen siitä, millaisia kuvia kuvasimme. Kun rummut ja rum-
pali saatiin kuvattua, siirrettiin ne kokonaan pois ja kuvan keskelle aseteltiin Tero
bassoineen, vahvistimineen ja piuhoineen. Vastaavat kuvat kuvattiin kaikista soit-
tajista erikseen. Kaikista vaikeinta oli saada soittajat (basistia lukuun ottamatta)
rentoutumaan ja irrottelemaan riittävästi. Tavallinen ”soittelu” ei kuvissa näytä ko-
vinkaan hyvältä ja ”rockilta”.

KUVA 5. Rumpali Olli koko- ja erikoislähikuvassa.

Kun saimme kaikki soittajat kuvattua, siirryimme kenties tärkeimpiin yksittäisiin kuviin – solistiin. Aloitimme kuvaamalla solisti Elinasta kokokuvaa, jossa hän aikaisemmin kuvattujen soittajien tapaan oli lavalla yksin. Sen jälkeen otimme käyttöön 30% nopeutetun ääniraidan, jonka ideana oli se, että jälkityövaiheessa videoraitaa hidastetaan ja kuva näyttää paremmalta. Kuvasimme Elinasta puoli-, lähi- ja erikoislähikuvia ja kamera-ajoja. Nopeutetun raidan laulaminen tuotti aluksi hankaluuksia, sillä laulajan oli vaikea pysyä vakavana, mutta muutaman kokeilun jälkeen siihenkin totuttiin ja tarvittavat otot saatiin kuvattua. Lopuksi käänsimme solistin siten, että saimme kuvattua hänestä myös profiilin puoli- ja erikoislähikuvina.

Kun kaikki bändin jäsenet oli saatu kuvattua yksin ja yhdessä, käänsimme vielä lopuksi koko bändin selkä kameraan päin. Ensisijaisesti halusimme kuvata rummuista vielä erikoislähikuvia, jotka vaativat rumpalin selän taakse pääsyä, mutta tahdoimme myös ottaa muutaman oton, jossa koko bändi näkyy takaapäin. Näiden viimeisten soittokuvien jälkeen päästimme bändin Elinaa lukuun ottamatta lähtemään.

Päivän päätteeksi kuvasimme musiikkivideon ainoan bändin ulkopuolisen esiintyjän osuudet. Susanna Kiiltomäen rooli oli esittää sitä henkilöä, jolle solisti lyriikkansa kohdistaa. Kuvasimme häntä seisomassa paikallaan, sivusta ja sitten edestä. Kokeilimme myös kamera-ajoja, joissa Elina ja Susanna seisoivat kasvotusten. Aluksi kuvassa oli vain Elina, mutta ajon aikana kuviin tulee myös Susanna ja näin katsojalle esitellään lyriikoiden kohde. Kuva 6 havainnollistaa kamera-ajoa, joka paljastaa Elinaa vastapäätä seisovan Susannan. Lopulliseen videoon nämä kuvat eivät kuitenkaan päätyneet, sillä ajot olivat liian pitkiä ja hitaita toimiakseen.

KUVA 6. Hidas kamera-ajo.

Lauluosuuksien jälkeen kuvasimme muutaman kuvan, joissa Elina tönäisee Susanna. Koska kumpikaan esiintyjistä ei ollut näyttelijä, päädyimme tekemään vain tämän yhden kuvan, jossa vaadittiin heittäytymistä. Tönimisen kuvaamiseen saatiin kulumaan aikaa ja ottoja, sillä se osoittautui yllättävän hankalaksi. Ohjaajina yritimme saada molemmista esiintyjistä mahdollisimman paljon irti, mutta pitkän kuvauspäivän lopussa se oli hankalaa. Lopulta saimme kuitenkin talteen muutamman oton, joihin olimme tyytyväisiä. Päästimme Elinankin kotiin ja jatkoimme kuvauksia vielä hetken Susannan kanssa. Tönimiseen liittyen kuvasimme vielä erikseen kuvia, joissa hän kaatuu. Niiden kuvaamiseenkin saatiin kulumaan aikaa, sillä luonnollisen kaatumisen esittäminen ei ole helppoa.

Kaatuilun jälkeen kuvasimme Susannasta vielä sellaisia kuvia, joissa hän näyttää itkevän. Nämä otot olivat pitkiä ja sisälsivät paljon ajoja. Yhteen ottoon mahtui koko kavalkadi kokokuvista erikoislähikuviin kamera-ajoineen. Viimeisiin ottoihin lisäsimme vielä ”kyyneleitä” ja teimme lisää ajoja edestä ja sivuprofiilista. Kuvauspäivä oli purkissa suunnilleen klo 20 ja kuvattua materiaalia meillä oli 6 täyden nauhan verran eli yhteensä noin 240 minuuttia.

6 JÄLKITYÖT

Jälkitöiden osalta päädyimme ratkaisuun, jossa leikkasimme videon itse ja jätimme viimeistelyn ammattilaiselle. Oma osaaminen rajoittuu jälkitöiden osalta lähinnä *avidin* hallintaan siten, että leikkaaminen sekä yksinkertaiset efektit onnistuvat. Halusimme musiikkivideosta mahdollisimman laadukkaan, joten käännyimme Toastpostin ja Veikko Ruuskasen puoleen.

6.1 Leikkaus

Heti kuvausten jälkeisenä päivänä aloitimme jälkityöt. Tiukka aikataulutus jätti leikkaustyölle aikaa vain kaksi viikkoa, joka tuntui aluksi melkein mahdottomalta. Työpäivät venyivät usein 10–12 tunnin mittaisiksi, eikä viikonloppuakaan leväty. Jälkikäteen ajateltuna aikataulutus oli lopputuloksen kannalta onnistunut, sillä lyhyen, mutta intensiivisen leikkausjakson aikana tuntuma ja näkemys pysyivät koko ajan hyvänä, eikä syntynyt vaaraa siitä, että työ jäisi ”roikkumaan”.

Ensimmäiset kaksi editointipäivää meni puhtaasti materiaalin läpikäymiseen ja digitoimiseen. Aikaisemmista kouluprojekteista viisastuneina käytimme aikaa materiaalin nimeämiseen täsmällisesti ja kuvaussihteerin muistiinpanojen mukaan. Suuren materiaalmäärän kanssa työskennellessä se osoittautui elintärkeäksi onnistumisen kannalta – ilman tarkkaa kirjanpitoa lukuisia työtunteja olisi mennyt hukkaan oikeaa materiaalia etsiessä. Käytimme paljon aikaa myös videoraitojen synkronointiin ja nopeutettuna kuvattujen pätkien hidastamiseen. Ensimmäisen kuvauspäivän materiaalin kanssa meillä oli haasteita, koska emme olleet etukäteen ymmärtäneet ajatella, että kuvauksissa käytettyyn CD:hen olisi pitänyt laittaa alkuun clickit, jotta bändi osaa aloittaa soiton oikeaan aikaan.

Laulajasta 30% nopeutettuna kuvatut pätkät hidastettiin avidissa ja niiden synkkaaminen äänen kanssa osoittautui hankalaksi. Normaalilla nopeudella kuvatut pätkät saatiin synkronoitua ääniraitojen avulla, mutta hidastetun pätkän kanssa se ei onnistunut, sillä hidastimme vain kuvan, emme ääntä. Aluksi hidastus näytti

mielestämme epäluonnolliselta ja mietimme jo sellaista vaihtoehtoa, ettemme käyttäisi sitä lainkaan. Etenkin laulaja Elina Suutari oli kauhuissaan siitä, etteivät hidastukset näytä hyvältä. Kun saimme pätkät ruudun tarkkuudella oikeaan kohtaan, alkoivat erityisesti erikoislähikuvat näyttää paljon paremmilta.

Kun kaikki materiaali oli saatu verkkoon ja olimme yksimielisiä siitä, mitä alamme tehdä, aloimme työstää biisin alkua kahdestaan. Me molemmat istuimme saman koneen äärellä ja keskustelimme jokaisesta *skarvista* erikseen. ”Valmista” materiaalia tällä tavalla saatiin aikaiseksi noin 20 sekuntia yhden työpäivän aikana. Tahti tuntui turhauttavan hitaalta, joten päätimme jatkaa työskentelyä seuraavana päivänä omilla koneillamme ja teimme karkean työnjaon. Yhdessä tehty alkupätkä varmisti sen, että molemmilla oli työn jäljestä sama visio. Vaikka suunnittelutyö oli tehty huolella ja lopputuloksen visuaalisesta ilmeestä keskusteltu paljon, oli tärkeää tehdä yhdessä keskustelemalla konkreettista tulosta. Sen jälkeen molemmat pystyivät keskittymään omaan osuuteensa ja luottaa siihen, että toinen hoitaa hommansa sovitulla tavalla.

Editoinnin edetessä huomasimme, että olimme epähuomiossa jättäneet kokonaan kuvaamatta laajat puolikuvat, joissa soittaja näkyisi soittimineen. Sen sijaan meillä oli paljon puolilähikuvia soittajien kasvoista tai pelkistä soittimista. Tämän ongelman päädyimme ratkaisemaan nopealla leikkauksella. Vaikka leikkausvaiheessa revittiin hiuksia kuvakoko-ongelmien kanssa, ei sitä enää lopputuloksesta huomaa. Jaetuissa ruuduissa käytimme ennakkosuunnitelmien mukaan erikoislähikuvia ja laajoja kokokuvia, joita olimme onneksi kuvanneet riittävästi. Ne toimivat lopputuloksessa tyylikkäästi.

Lopputuloksen visuaalisen ilmeen kannalta tärkein efekti on juuri tuo edellä mainittu jaettu ruutu. Ensin meillä oli ajatuksena toteuttaa se picture-in-picture-efektillä, mutta tarkempi Avidin tutkiminen sai meidät rajaamaan, skaalaamaan ja siirtämään kuvia. Vastaavaa tekniikkaa emme olleet käyttäneet missään aikaisemmassa projektissa, joten opettelimme sen itsenäisesti kokeilemalla ja muokkaamalla asetuksia. Käyttämämme ratkaisumalli ei ehkä ollut käytännössä kaikkein kätevin, sillä jouduimme määrittelemään jokaiseen kuvaan kaikki asetukset erikseen. Avid-

osaamisemme ja aikataulu huomioon ottaen koimme kuitenkin järkevimmäksi toteuttaa jaetun ruudun mainitsemallamme tekniikalla, sillä totesimme sen ainakin varmaksi ja yksinkertaiseksi tavaksi. Kokonaisen kuvan lisäksi osassa videota ruutu oli jaettu kahteen, kolmeen tai jopa neljään osaan.

Jaettua ruutua käytimme lähinnä kertosaäkeistöissä ja sooloissa. Ensimmäisen kerran tehokeinoa käytetään lauluosuuden alkupuolella, jossa esitellään henkilö, jolle biisin sanat on kohdistettu. Kuvaruutu on jaettu kahtia ja naiset seisovat omissa ruuduissaan kasvot vastakkain. Seuraavaan kerran jaettuun ruutuun mennään kertosaäkeessä. Koska biisin tempo on säkeistöjen aikana huomattavasti kertosaäettä rauhallisempi, päädyimme pitämään myös leikkausrytmin rauhallisempaan säkeistöissä. Kertosaäkeen tempoon puolestaan sopi nopea leikkaus ja jaettu ruutu, jonka avulla kuvassa saadaan tapahtumaan kerralla enemmän.

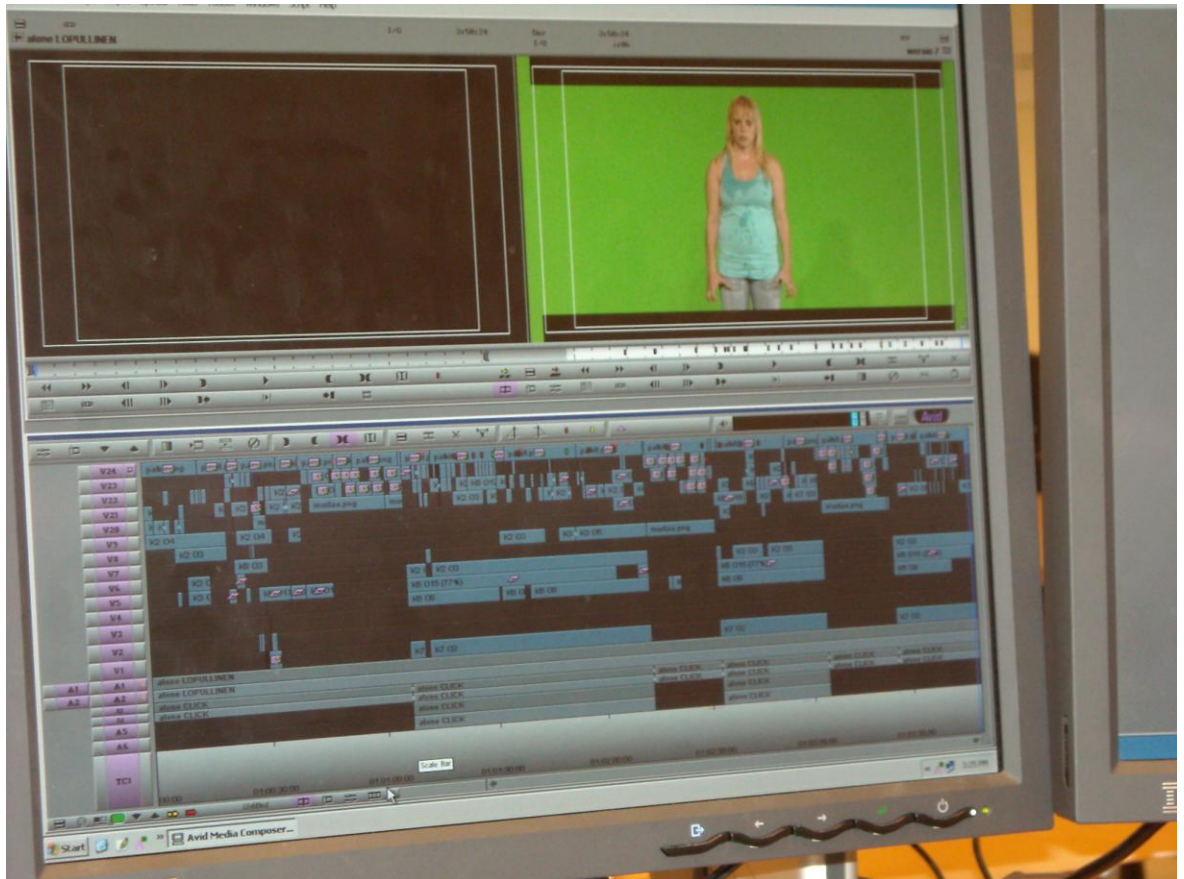
Pohdimme jaetun ruudun käyttöä paljon ja päädyimmekin käyttämään siinä monia erilaisia kuvia. Alla lueteltuna erilaisia tapoja hyödyntää jaettua ruutua.

1. Laulaja ja sanojen kohde seisovat eri ruuduissa kasvot vastakkain.
2. Puolet bändistä on toisessa ruudussa ja puolet toisessa.
3. Molemmissa ruuduissa on sama kuva, lähikuva laulajasta.
4. Laulaja esiintyy molemmissa kuvissa, eri kuvakoossa.
5. Soolossa sama kitara on jaettu kolmeen kuvaan.
6. Kolmeen jaetussa ruudussa on erikoislähikuvat molemmista kitaroista ja bassoista, jonka jälkeen ne muuttuvat kokokuviksi soittajista.
7. Ruuduissa käytetään kokokuvia kahdesta eri soittajasta/laulajasta tai soittajasta ja hänen instrumentistaan.

Jaetun ruudun käyttö oli alusta asti kantava visuaalinen teema, joten olemme tyytyväisiä siihen, miten saimme sen toimimaan. Valmiissa videossa on riittävästi erilaisia kuvia ja kuvapareja, eikä tehokeinoa käytetty liikaa, jotta sen teho hiipuisi.

Leikkaustyö oli molemmille ensimmäinen laatuaan, joten eteneminen oli suurelta osin kokeilemista. Kuvien järjestystä ja leikkauskohtia hiottiin paljon ja lopullinen leikeltä aikajana tuntui olevan olemattoman lyhyissä pätkissä, kuten kuvasta 7 voi nähdä. Vaikka teimme molemmat itsenäistä leikkaustyötä, katselutimme pätkiä toisillamme vähän väliä, jotta molemmat saivat mielipiteensä kuuluviin. Korjauksia ja muutoksia tehtiin kuitenkin yllättävän vähän ja materiaalit sopivat yhteen saumattomasti. Jälkikäteen on vaikea sanoa, mistä toisen leikkaama materiaali alkaa ja toisen loppuu.

Kun koko biisi oli saatu alustavasti leikattua, toimme kaikki pätkät samalle aikajalle ja aloimme yhdessä käydä videoita läpi skarvi skarvilta. Merkitsimme ylös kaikki kohdat, jotka häiritsivät tai eivät tuntuneet toimivan ja kävimme läpi muutosehdotuksia. Kun olimme yhdessä päättäneet mitä korjaamme ja miten, jaoimme aikajanan jälleen kahtia ja käytimme yhden päivän korjausten tekemiseen. Kun musiikkivideon raakaleikkaus alkoi mielestämme näyttää valmiilta, kutsuimme bändin edustajat katsomaan ja kommentoimaan sitä. Heiltä saimme vielä muutamia korjaus- ja muutosehdotuksia, joihin yritimme yhdessä keksiä ratkaisuja. Yhteensä tähän loppuhiontaan kului kaksi 10 tunnin mittaista työpäivää, joiden jälkeen sekä me, että bändin edustajat olimme tyytyväisiä leikkaukseen.

KUVA 7. Valmistuvan videon aikajana.

Etukäteen olimme suunnitelleet vaihtavamme vihreän taustan harmaaksi itse. Ennen kuvauksia tehtyjen kokeilujen ja ajanpuutteen vuoksi päädyimme kuitenkin jättämään sen ammattilaiselle. Veikko Ruuskanen Toastpostilta oli lupautunut värimäärittelemään sekä viimeistelemään musiikkivideon ja saadaksemme parhaan mahdollisen lopputuloksen, jätimme myös green screenin hänen hoidettavakseen.

6.2 Viimeistely

Siirsimme leikkaamamme videon verkkolevyllä Quicktime Movie -tiedostona ulkoiselle kovalevylle ja veimme sen Toastpostille. Yhdessä Veikko Ruuskasen kanssa kävimme läpi musiikkivideota ja sitä, miltä olimme ajatelleet sen näyttävän. Veimme mukanaamme mallikuvia, joita olimme löytäneet suunnittelu- ja käsikirjoitusvaiheessa valmiista musiikkivideoista. Niiden avulla saimme Veikon ymmärtämään nopeasti, mitä tahdoimme.

Sekä meidän, että Veikon työkiireiden takia musiikkivideon viimeistely jäi hautumaan koko syksyksi ja vasta alkuvuodesta 2010 pääsimme katsomaan valmistuvaa työtä. Veikko oli tehnyt valmiiksi värimäärittelyt yhdessä läpikäydyn esimerkkipätkän mukaan, kun menimme seuraavan kerran katsomaan työtä. Hän esitti meille omia näkemyksiään siitä, mitä videolle kannatti vielä tehdä ja viimeisteli sen lopulliseen muotoonsa meidän ollessa paikalla. Päädyimme lisäämään tärinäefektin muutamaa laajaan kuvaan koko bändistä, jotta se sopi paremmin yhteen kameraajojen kanssa. Kuvasta 8 voi hyvin nähdä, kuinka paljon värimäärittely muutti koko videon tunnelmaa ja ilmettä.

KUVA 8. Värimaailman muutos värimäärittelyn jälkeen.

Muut muutokset olivat vain pientä hiontaa. Lisäsimme esimerkiksi kitarasoolon alkuun häivytyksen ja poistimme efektin avulla yhden kuvan ruudusta. Näillä pienillä viilauksilla musiikkivideosta saatiin entistä ehjempi kokonaisuus, joka vastasi mielestämme hyvin alkuperäisideaa. Ainoa vinkki, jonka Veikko antoi meille tulevaisuutta ja uusia projekteja ajatellen oli se, että takaapäin kuvattaessa kannattaa valaistus kuitenkin tehdä edestä, jotta kuvaan saadaan oikeasti se vaikutelma takaapäin kuvaamisesta. Vaikka video ei varsinaisesti kerrokaan tarinaa, saatiin siihen luotua lyriikkaa tukeva draaman kaari. Saimme mielestämme aikaan hyvän tuotoksen, ottaen huomioon sen, että kyseessä oli ensimmäinen musiikkivideotuotantomme.

7 VALMIS VIDEO

7.1 Bändin kommentit

Kun vihdoinkin saimme valmiin videon toimitettua bändille, oli aika kohdata asiakkaan palaute. Laulaja Elina Suutari totesi ensimmäiseksi, että hän yllättyi positiivisesti. Edellisen kerran hän oli nähnyt videon leikkausvaiheen loppumetreillä ja viimeistelyn tulokset ylittivät hänen odotuksensa. Erityisiä kiitoksia bändi antoi värimaailmasta, viihdyttävyydestä sekä leikkausrytmistä.

Suurin kritiikin aihe oli aikataulun venyminen. Bändi toivoi, että olisimme pitäneet heidät paremmin ajan tasalla viimeistelyn etenemisestä tai etenemättömyydestä, ettei heidän olisi tarvinnut kysellä, milloin työ valmistuu. Jos video olisi saatu valmiiksi alkuperäisen aikataulun mukaisesti, olisi siitä ollut bändille enemmän hyötyä – syksyllä 2009 Alone oli biisinä vielä ajankohtainen.

Kuvaustilannetta bändi kommentoi samoin ajatuksin, joita meillä itsellämmekin oli. Uudessa tilanteessa he olisivat kaivanneet jämäkämpää ja tarkempaa ohjausta siitä, miten kameran edessä tulisi esiintyä. Tieto siitä, että tuotantoryhmä oli yhtälailla uudessa tilanteessa, aiheutti ehkä pientä jännitystä ja epävarmuutta.

Kaiken kaikkiaan bändi oli tyytyväinen lopputulokseen. Saamme palaute oli odotetunlaista, eikä se tuonut yllätyksiä. Yksi suurimmista tavoitteistamme oli se, että asiakas on tyytyväinen tuotteeseen ja siinä me onnistuimme.

7.2 Pohdinta

Kun video oli saatu valmiiksi ja tuotantoprosessi päätökseen, oli aika pohtia projektin onnistumista tuotannollisista näkökulmista. Erittelimme tuotannon keskeisimmät vaiheet ja pohdimme onnistumistamme niissä.

Tuotantoprojektin ensimmäinen vaihe eli ideointi kesti tammikuun lopusta aina toukokuun loppuun asti. Tammikuussa alkoivat kyteä ensimmäiset ajatukset musiikkivideon tekemisestä osana opinnäytetyötä. Ajattelutyö ei kuitenkaan ollut kovin aktiivista vaan alkuvaiheessa pohdittiin lähinnä tuotannollisia asioita. Kevät oli muiden kouluprojektien suhteen kiireinen, joten opinnäytetyön suunnitteluun ei käytetty varsinaisesti työtunteja vaan ideoiden annettiin hautua. Musiikkivideotuotanto oli kuitenkin koko ajan mielessä. Työelämässä tämän kaltainen työskentelytapa on harvoin mahdollista, sillä projektit pitää saada tehokkaammin käyntiin. Ensikertalaisten näkökulmasta pitkä ideoiden kypsyttelyaika oli kuitenkin hyväksi, sillä ehdimme kerätä vaikutteita sen aikana. Ensimmäiset neljä ideointikuukautta eivät varsinaisesti vieneet suunnittelua eteenpäin, mutta niiden jälkeen oli huomattavasti helpompaa lähteä kirjaamaan asioita paperille.

Kun aloimme suunnitella videon visuaalista ilmettä toden teolla, katsoimme paljon valmiita musiikkivideoita. Kaikenlaisia ideoita oli syntynyt pitkin kevättä ja oli aika yrittää saada niistä aikaan järkevä kokonaisuus. Haastavaa oli valita ideoista parhaat ja sellaiset, joiden käyttäminen samassa videossa on järkevää. Koska kaikkea ei voinut eikä kannattanut tehdä, valitsimme mielestämme parhaan ja selkeimmän kokonaisuuden, jonka ympärille rakensimme loput. Asioiden lukkoon lyömistä ennen keskustelimme näkemyksistämme paljon. Ammattimaisiin projekteihin verrattuna tilanne oli erilainen, sillä olimme molemmat tuottajan roolissa tasavertaisia ja siksi jokaista päätöstä piti puntaroida ehkä tavanomaista enemmän. Lopullisesta suunnitelmasta saimme tehtyä sellaisen, johon molemmat olivat tyytyväisiä. Molemmilla oli sellainen olo, että onnistumme tavoitteissamme.

Saatuamme sisältösuunnitelman valmiiksi päädyimme melko nopeasti ja yhteisellä päätöksellä valitsemaan käytetyt tilat, välineet ja toimintatavat. Meillä oli selkeänä mielessä mitä aioimme tehdä, mutta emme olleet täysin luottavaisia oman teknisen osaamisemme suhteen. Käytimme koko kuvauksia edeltäneen viikon tekemällä erilaisia kokeiluja ja harjoituksia, joissa testasimme valaistukseen ja green screenin käyttöön liittyviä asioita. Testaaminen oli aikaa vievää, mutta kannattavaa, sillä saimme varmuutta siihen mitä olimme tekemässä. Työpäivät kestivät kaksitoista tuntia, joten viikko oli rankka, mutta palkitseva. Saman päivän aikana

tunteet ja usko projektin onnistumiseen saattoi vaihdella aivan laidasta laitaan. Välillä tuntui siltä, ettemme ikinä saisi valmista aikaan kahdestaan työskentelemällä; joko taitojen tai aikataulun vuoksi, mutta onnistumiset antoivat taas uutta potkua ja uskoa itseemme ja projektiimme. Kun perjantai-iltana poistuimme koululta, olimme tyytyväisiä työviikon tuloksiin, sillä olimme saaneet testattua kaiken, mitä aioimme tehdä. Kuvausviikonloppuun lähdimme luottavaisin mielin.

Bändin saapuessa kuvauspaikalle saimme aluksi sellaisen kuvan, että he olivat projektin suhteen epävarmoja, eivätkä he tarkkaan tiedneet mitä olimme tekemässä. Valmisteluja lähempää seuranneet Elina ja Jaakko, joiden kanssa olimme olleet yhteydessä aktiivisesti, tiesivät visoistamme, mutta muulle bändille sitä ei juuri ollut avattu. Koska kaikki paikallaolijat olivat ensikertalaisia musiikkivideon teossa, meidän piti ottaa tilanne heti haltuun. Vaikka tiesimmekin etukäteen, ettei bändillä ollut aiheesta sen enempää kokemusta kuin meilläkään lähtötilanteessa, tunnelma oli yllättävän epävarma. Kun pääsimme kuvauksissa vauhtiin, alkuepävarmuus karisi ja bändin jäsenet olivat innostuneita ja yhteistyöhaluisia. He omaksuivat nopeasti sen, että antoivat meidän ohjata kuvauksien etenemistä rauhassa. Vähäisestä ohjaamiskokemuksestamme huolimatta onnistuimme mielestämme pitämään paletin kassassa suunnitellusti, kuvaukset aikataulussaan sekä saavuttamaan bändin luottamuksen.

Toinen ongelma, johon emme olleet varautuneet, johtui rummuista. Niiden pinta oli kiiltävä ja hopeinen, jolloin viherkangas heijastui niistä voimakkaasti. Yritimme minimoida heijastuksista aiheutuvaa haittaa lisäämällä pieniä kohdevaloja osoittamaan suoraan rumpuihin. Jälkityövaiheessa huomasimme, että se kannatti, vaikka kaikkia heijastuksia ei saatukaan poistettua.

Myös viherkankaan koko aiheutti ongelmia. Silloin kun koko bändi oli kuvissa, eikä kamera ollut suoraan edessä, esimerkiksi kamera-ajoissa, viherkangas ei kattanut koko taustaa. Olimme epävarmoja siitä, kuinka näitä pätkiä voitaisiin käyttää. Yritimme sijoittaa bändin jäsenet riittävän tiivistä siten, ettei lavalle jäänyt liikaa tilaa. Normaalisti solisti seisoo keikoilla rumpujen edessä, mutta tahdoimme sijoittaa

hänet kuvauksissa niin, että rumpalikin näkyy hyvin. Bändin mielestä asetelma ei tuntunut aluksi luontevalta, mutta se näytti parhaalta kuvissa.

Vaikka kuvauksissa ilmenikin edellä mainittuja ongelmia, niistä päästiin nopeasti eteenpäin ja viikonloppu pystyttiin viemään läpi suunnitelmien mukaan ja aikataulussa. Olimme positiivisesti yllättyneitä siitä, kuinka vähän kohtasimme ongelmia. Kuvausten jälkeen uskomme tuotannon onnistumisesta vahvistui.

Leikkausvaihe oli aikataulutettu kireäksi, mutta onnistuimme työskentelemään tehokkaasti, emmekä antaneet sen kiristää hermojamme. Urakan jakaminen nopeutti valmiin materiaalin aikaansaamista enemmän kuin puolella, sillä jokaisesta leikkauksesta ei ollut tarpeen keskustella erikseen. Siitä huolimatta kommunikaatiota oli paljon ja kommentoimme toistemme tuotoksia rehellisesti ja riittävän usein. Sen vuoksi lopputuloksesta saatiin samaa linjaa noudattava kokonaisuus. Mielestämme kypsää tuottajuutta on se, että luottaa työryhmäänsä ja on pystynyt luomaan selkeän vision ja pelisäännöt, joita noudatetaan. Niiden avulla lopputuloksesta tulee tavoitteiden mukainen ja tuottaja voi delegoida tehtäviä luottavaisin mielin.

Kun olimme saaneet leikkauksen valmiiksi, meillä oli takana kuukauden raskas työputki. Työpäivämme olivat lähes poikkeuksetta 10–12 tunnin mittaisia, eikä ajatuksiin ollut mahtunut juurikaan muuta kuin meneillään oleva tuotanto. Viimeistelytöiden teettäminen ulkopuolisella ammattilaisella, sai meidät ajattelemaan, että voimme hengähtää hetken. Muiden kiireiden vuoksi musiikkivideon vieminen viimeisteltäväksi viivästyi aiottua enemmän. Kun lopulta saimme sen vietyä eteenpäin, leikkaaja Veikko Ruuskasella oli paljon muitakin töitä, jotka menivät etusijalle. Lopulta, pienen hoputuksen jälkeen saimme valmiin musiikkivideon käsiimme maaliskuussa 2010.

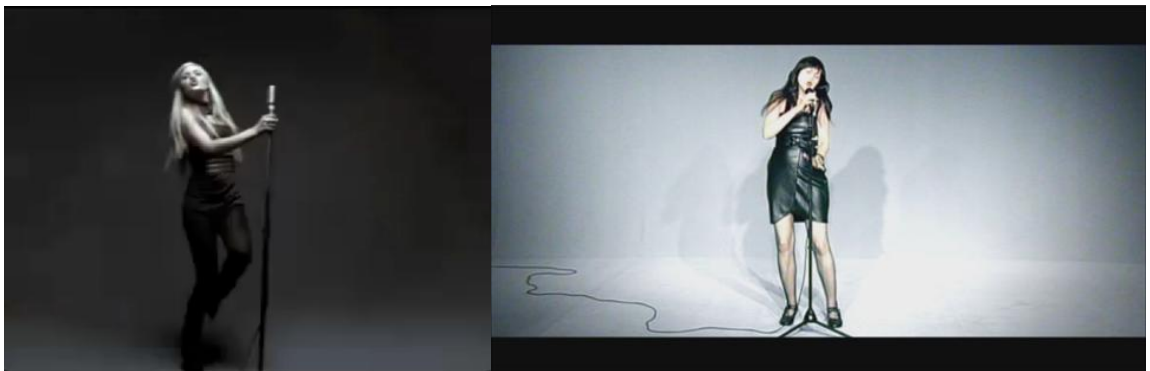
Koko tuotantokaarta tarkastellessamme ensimmäisenä silmiin pistää tuotannon pitkä kesto ja epätasainen rytmitys. Ideointi- ja viimeistelyvaiheet olivat kestoiltaan pitkiä, sillä niiden aikana meillä oli meneillään muitakin projekteja, emmekä keskittyneet aktiivisesti tähän tuotantoon. Suurin osa työstä tehtiin lyhyessä ajassa keksällä. Silloin työpäivät olivat pitkiä ja projekti sai kaiken huomiomme. Jälkikäteen

ajateltuna kesän aikataulutukset osui nappiin, mutta jos olisimme kohdanneet suurempia ongelmia jossakin tuotannon vaiheessa, emme ehkä olisi saaneet leikkaustyötä valmiiksi aikataulussaan. Alkuperäisten suunnitelmien mukaan musiikkivideo piti saada valmiiksi jo syksyllä 2009, joten sen suhteen epäonnistuimme.

Keskinäinen työnjakomme onnistui hyvin ja jaoimme vastuun tasan. Työskentelimme tiiviisti yhdessä kaikissa työvaiheissa ja keskustelimme päätöksistä. Aikaisempiin tuotantoihin verrattuna työnteko sujui tehokkaammin, koska olimme molemmat motivoituneita ja kannoimme vastuun yhdessä.

Kun tarkastelemme onnistumistamme lopputuotteen perusteella, olemme tyytyväisiä. Musiikkivideo näyttää siltä, miltä suunnittelimme sen näyttävän. Yksi päätaivoitteistamme oli saada aikaan bändiä miellyttävä lopputulos ja se onnistui. Video tukee visuaalisuudellaan kappaleen sanomaa ja se on bändin näköinen.

Koska kyse on visuaalisista asioista, on helpompaa vertailla tavoitteita lopputulokseen kuvien avulla. Seuraavissa kuvapareissa (kuvat 9-13.) on vasemmalla kuva, jonka pohjalta lähdimme rakentamaan omaa videotamme, ja oikealla kuvakaappaus valmiista videosta. Itse olemme erittäin tyytyväisiä lopputuotteeseen.

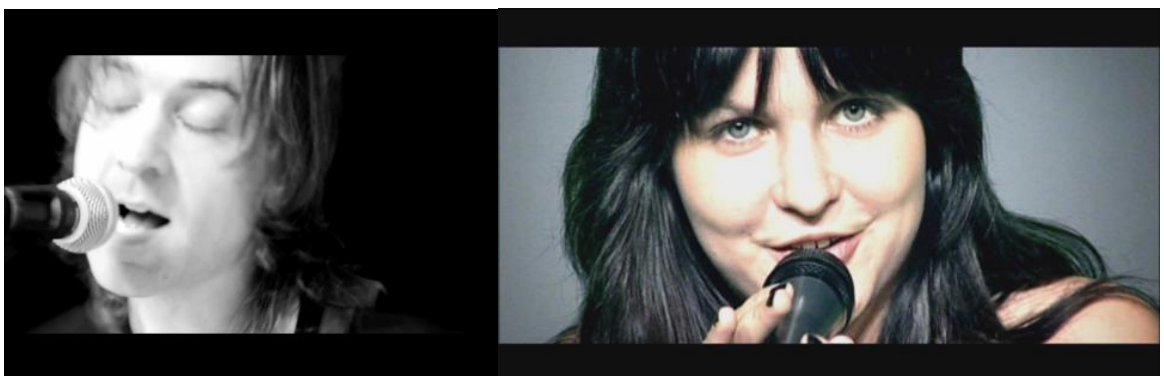
KUVA 9. Kokokuva solistista.

KUVA 10. Soittajan ja soittimen esittäminen jaetussa ruudussa.

KUVA 11. Bändin jäsenten sijoittelua.

KUVA 12. Lähikuva solistista.

KUVA 13. Kaksi erikokoista kuvaa samasta kohteesta jaetussa ruudussa.

LÄHTEET

Alanen, A. & Pohjola, I. 1992. Sähköiset unet: Musiikkivideot – miten taiteesta tuli pop. Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Austerlitz, S. 2007. Money for nothing: A history of the music video, from the Beatles to the White Stripes. USA: The Continuum International Publishing Group Inc.

Broken Reflections –bändin kotisivut. 2009. [Verkkosivu]. Broken Reflections. [Viitattu 1.3.2009]. Saatavana: <http://www.brokenreflections.org>.

Karvonen, A-E. 1998. Videoviihdettä, olkaa hyvä. [Verkkolehtiartikkeli]. Yliopisto-lehti 15/98. [Viitattu 6.4.2010]. Saatavana: http://www.helsinki.fi/lehdet/yolehti/1998_15/video.html.

Laitinen, K., Raike, A. & Viikari, T. 1999. [Verkkosivu] Elokuvantaju. [Viitattu: 21.4.2010] Saatavana: <http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/jalkituotanto/skarvi.jsp>

Latvala, J., Suutari, E., Lehtiniemi, P & Broken Reflections. 2009. Alone. [Cd-levy]. Studio 57: Pasi Kauppinen.

Mando Diao. 2009. Dance with somebody. [Musiikkivideo]. Mute Records.

Media College. 2009. [Verkkosivu]. Lighting a Green Screen. [Viitattu 29.6.2009]. Saatavana: <http://www.mediacollege.com/video/special-effects/greenscreen/lighting.html>.

Sunrise Avenue. 2009. The whole story. [Musiikkivideo]. Bonnier Amigo Music Finland Oy.

Suutari, E. 2009. Broken Reflections: Alone. [Lyriikat]. Studio 57:Pasi Kauppinen.

LIITTEET

Liite 2. Lista kuvauskalustosta.

ID	nimi	kuvaus
10022	Sachtler 322HSM	Valoettisisältää:3 kpl 300W lamppuja3 kpl jalusto- ja2 kpl varjostimia
10023	Sachtler 322HSM	Valoettisisältää:3 kpl 300W lamppuja3 kpl jalusto- ja2 kpl varjostimia
10024	Sachtler 322HSM	Valoettisisältää:3 kpl 300W lamppuja3 kpl jalusto- ja3 kpl varjostimia3 kpl suotimia
10038	Chromakangas "Green screen"	Vihreää kangasta
10070	IDX Endura 50	Studioakku.
10111	Arri 1000W	Valaisin. Teho 1000 W
10112	Lazylegs	Arri valojalusta
10210	IDX VL-2PLUS	Studioakkujen laturi.
10218	JVC TM-A170G	Monitori, iso
10273	Sachtler Video 15 plus	Studiokameroiden jalusta. Tarvitsee pyörät alleen.
10278	Sachtler jalustan pyörät	Sachtler studiokamerajalustan pyörät
10279	Sony DXF-51	Studiokameroiden monitori
10282	Sony DSR-570WSP	Studiokamera
10289	Studiokameran virtapiuha	Vedetään studiokameran akkulaturista (IDX VL- 2PLUS) kameraan.
10401	KLM 350	Suojajännitemuuntaja ja suojaerotusmuuntaja

Liite 2. Budjetti.

KUSTANNUSARVIO							
	lkm.	yks.	X	arvo/yks.	yht.	kust.yht.	
01 KÄSIKIRJOITUS JA OIKEUDET							
Käsi kirjoittaja	1	hlö	1	280	280		
KÄSIKIRJOITUS JA OIKEUDET YHTEENSÄ							280
02 TUOTANNONVALMISTELU HENKILÖKUNTA							
Tuottajan korvaus	1	hlö	2	280	560		560
TUOTANNONVALMISTELU HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ							560
KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNON-VALMISTELU YHTEENSÄ							840
05 ELOKUVAHENKILÖKUNTA							
Tuotanto							
Tuottajan korvaus	1	hlö	4	280	1 120		1 120
Kuvaus							
Kuvaaja	1	hlö	3	239	717		
Tommi Taipalus							
lomakorvaus	9,0 %				65		
palkansivukulut	25,0 %				195		977
Ohjaaja	1	hlö	3	280	840		
Riikka Paakkinen							
lomakorvaus	9,0 %				76		
palkansivukulut	25,0 %				229		1 145
Valaisu							
I äänittäjä	1	hlö	3	239	717		
Sonja Kari							
lomakorvaus	9,0 %				65		
palkansivukulut	25,0 %				195		977
ELOKUVAHENKILÖKUNTA YHTEENSÄ							4 218
07 KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS							
Vuokratut autot	1	kpl	4	32	128		128
Kilometrikorvaukset	0	km	0	0,00	0		0
KULJETUKSET, MATKAT JA MAJOITUS YHTEENSÄ							128

11 STUDIOT JA KUVAUSPAIKAT							
Studiovuokrat		1	studio	2	1 800	3 600	
sis. Valot ja green screen						0	3 600
Muut						0	0
STUDIOT JA KUVAUSPAIKAT YHTEENSÄ							3 600
12 ELOKUVATEKNINEN KALUSTO							
Kamerakalusto							
Vuokrattu	Kamerat	1	kpl	2	300	600	
	Kinopäät	1	kpl	2	65	130	
	Videoassist	1	kpl	2	60	120	
Tarvikkeet (dust-off, teipit jne.)						30	880
Valaisukalusto							
Vuokrattu	Valot	3	setti	2	40	240	
Tarvikkeet						0	240
Muut						0	
	Levytila	100	GB	1	30		31
	Leikkauskalusto	2	setti	14	135	3 780	3 780
ELOKUVATEKNINEN KALUSTO YHTEENSÄ							4 931
13 MATERIAALIKUSTANNUKSET							
	Kuvanauhat	6	kpl	1	10	62	62
Muut						0	
						0	0
MATERIAALIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							62
14 LABORATORIO JA DIGIYKSIKKÖ							
Työkopio						0	0
Siirrot	nauhalta digitaaliseen muotoon	6	h	1	15	90	
Muut						0	
						0	180
LABORATORIO JA DIGIYKSIKKÖ/TUOTANTO							180
TUOTANTOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							13 959

15 LEIKKAUS JA KUVANKÄSITTELY							
Leikkaaja 1	Riikka Paakkinen	1	hlö	6	270	1 620	
	lomakorvaus	9,0 %				146	
	palkansivukulut	25,0 %				441	2 207
Leikkaja 2	Sonja Kari	1	hlö	6	270	1 620	
	lomakorvaus	9,0 %				146	
	palkansivukulut	25,0 %				441	2 207
Värikorjaus	Veikko Ruuskanen	1	hlö	3	230	690	
	lomakorvaus	9,0 %				62	
	palkansivukulut	25,0 %				188	940
Muut						0	
						0	0
LEIKKAUS JA KUVANKÄSITTELY							5 355
16 ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY							
Äänileikkaaja	Sonja Kari	1	hlö	3	270	810	
	lomakorvaus	9,0 %				73	
	palkansivukulut	25,0 %				221	1 104
Muut						0	
						0	0
ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY YHTEENSÄ							1 104
JÄLKITUOTANTOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							
6 458							
17 KOPIOKUSTANNUKSET							
Video/DVD kopiot rahoittajille		6	DVD	1	3	18	
						0	18
KOPIOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							18
20 SEKALAISET KUSTANNUKSET							
Vakuutukset							
Kalustovakuutus		1	kpl	1	60	60	
SEKALAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ							60
MUUT YHTEENSÄ							78
KÄSIKIRJOITUS JA TUOTANNONVALMISTELU							
840							
TUOTANTOKUSTANNUKSET							20 417
HALLINTOKULUT korkeintaan 5% (tuotantokustannuksista)					5,0 %	1 021	
VARAUS SATUNNAISIIN KULUIHIN 7-10% (tuotantokustannuksista)					10,0 %	2 042	
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ							24 320

Budjetti on tehty Suomen Elokuvasäätiön viralliselle Tuotantotuen budjetointilomakkeelle. (Saatavana: <http://www.ses.fi/>)

Hintatiedot on löydetty seuraavilta internetsivuilta:

Laitevuokraus, Suomilammi (Saatavana: <http://suomilammi.fi/>)

Jälkityökaulusto, Elokuvatuotantoyhtiö Zen Media (Saatavana: <http://www.zenmedia.fi/>)

Palkkakustannukset, Teatteri- ja Mediatyöntekijät Ry
(Saatavana: <http://www.teme.fi/>)

Studio, Mediakeskus Lume (Saatavana: <http://www.lume.fi/>)